

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 31 mars 1922 kl. 4 e. m.

Memorial angående anvisande av ytterligare medel för bekämpande av arbetslösheten.

(3:dje och 4:de avdeln.)

Den 3 nästlidne februari avgav statsutskottet utlåtande (nr 9) i anledning av Kungl. Maj:ts den 7 januari 1922 till riksdagen avlätna proposition nr 11, däri Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden samma dag, föreslagit riksdagen att för bekämpande av arbetslösheten, i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet angivna grunder, under riksstatsens femte huvudtitel anvisa dels på tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 85,000,000 kronor och dels på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag, högst 5,000,000 kronor.

I sitt berörda utlåtande anförde utskottet, bl. a., att, då Kungl. Maj:t snarast möjligt torde behöva få nödiga medel till sitt förfogande till arbetslöshetshjälpens fortsatta bedrivande, utskottet funnit nödvändigt, att riksdagen omedelbart beviljade ett visst belopp såsom förskott å det definitiva arbetslöshetsanslaget. I sådant syfte ville utskottet föreslå ett belopp av 20,000,000 kronor, vilket syntes vara tillräckligt för ifrågasvarande verksamhets uppehållande i dess dåvarande omfattning under så lång tid framåt, att därunder den grundliga prövning, som de föreliggande frågornas vikt och de äskade beloppens storlek betingade, torde kunna medhinnas från utskottets och riksdagens sida.

Utskottet gjorde vidare vissa uttalanden angående de grunder, som borde följas för bedrivande av den fortsatta arbetslöshetshjälp, samt hemställde härefter, att riksdagen för arbetslöshetens bekämpande måtte på tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 20,000,000 kronor.

Slutligen anmälde utskottet, att utskottet framdeles under riksdagen komme att avgiva förnyat utlåtande i anledning av förevarande proposition.

Utskottets berörda hemställan har den 8 nästlidne februari av båda kamrarna bifallits.

Enligt vad utskottet inhämtat, lär det sålunda förskottsvis beviljade beloppet av 20,000,000 kronor komma att, till följd av den vidgade omfattning som hjälpverksamheten numera fått med anledning av arbetslöshetens ökning i landet, bliva förbrukat under loppet av april månad 1922. Emellertid ser sig icke utskottet i stånd att medhinna den definitiva prövningen av ärendet i så god tid, att riksdagen kan fatta slutligt beslut i frågan i sin helhet, innan de redan anvisade medlen sålunda kunna förväntas vara konsumerade. Vid sådant förhållande och då Kungl. Maj:t jämväl efter sistnämnda tidpunkt otvivelaktigt kommer att för arbetslöshetshjälpens fortsatta bedrivande behöva få ytterligare medel till förfogande, har utskottet funnit nödvändigt, att ett nytt belopp beviljas såsom förskott å det definitiva arbetslöshetsanslaget. I sådant syfte vill utskottet föreslå 15,000,000 kronor, som lär vara tillräckligt för ifrågavarande verksamhets uppehållande intill den tidpunkt under instundande vår, då utskottet, efter vunnen klarare överblick av ställningen, kan framlägga slutligt förslag i ämnet.

Endast i ett avseende anser sig utskottet nu böra yttra sig angående användningen av berörda belopp för de i propositionen omhandlade olika nödhjälpsändamål, nämligen beträffande statsbeställning av sten, detta med hänsyn till den trängande angelägenheten av att detta spörsmål snarast möjligt blir avgjort. Utskottet vill härvid framhålla, att utskottet icke har något att erinra mot att det för ändamålet beräknade beloppet, 800,000 kronor, ställes till Kungl. Maj:ts disposition. Därjämte vill utskottet ansluta sig till departementschefens uttalande om att från statens stenlager utan ersättning böra ställas lämpliga stenpartier till förfogande för vissa väghållningsdistrikt på av arbetslöshetskommissionen föreslagna villkor. Intet hinder bör därvid enligt utskottets mening möta att tillerkänna samma förmån åt städer, som med sig inkorporerat landskommun och därvid fått övertaga dess väghållnings-skyldighet.

Med avseende å grunderna för det nu föreslagna beloppets användning får utskottet hänvisa till vad i fråga om det för nämnda ändamål förut förskottsvis beviljade beloppet av utskottet föreslagits samt av riksdagen godkänts. Utskottet vill samtidigt framhålla, att utskottet icke ansett sig böra förr än vid frågans slutliga omprövning ingå i någon undersökning av eller uttala något omdöme om det sätt, varpå nämnda grunder hittills av Kungl. Maj:t blivit tolkade.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för arbetslöshetens bekämpande på tilläggsstat för år 1922 anvisa, utöver förut för ändamålet beviljade medel, ett förslagsanslag, högst, 15,000,000 kronor.

Stockholm den 31 mars 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, C. J. G. Swartz, J. Nilsson i Skottlandshus, H. F. Lamm, C. P. V. Nilsson, O. U. B. Olsson, C. G. Ekman, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, J. Jeansson och C. Johansson samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, J. B. Eriksson i Grängesberg, K. V. Rydén, P. Nilsson i Bonarp, O. H:son Waldén, O. Olsson i Kullenbergstorp, S. Bengtsson i Norup, P. B. Nilsson i Landeryd, C. R. Jansson i Falun, L. J. Carlsson-Frosterud, S. E. J. Lübeck och O. Osberg.

Reservation

av herrar A. C. Lindblad, O. U. B. Olsson, J. Nilsson i Malmö, C. Johansson, A. Anderson i Råstock, B. Eriksson i Grängesberg, K. V. Rydén, O. H:son Waldén, C. R. Jansson i Falun och L. J. Carlsson-Frosterud, vilka anfört följande:

»Inom utskottet hava vi företrätt den uppfattningen, att utskottet nu bort ingå i definitiv prövning av såväl propositionen och i anledning av densamma väckta motioner som ock i samband därmed principerna för statens arbetslöshetspolitik. Vi kunna icke finna utskottsmajoritetens beslut om uppskov med frågans avgörande av sakförhållandena motiverat. Vi hava följaktligen ej heller funnit skäl föreligga för utskottet att förklara sig framdeles vilja göra uttalanden om regeringens hittills förda arbetslöshetspolitik.»